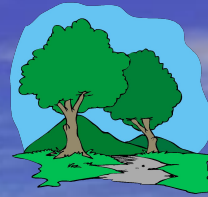

Елін сүйген, елі сүйген Елбасы

Тапсырмалар елі

Ғажайыптар

1

3

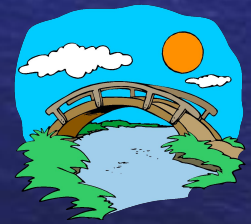
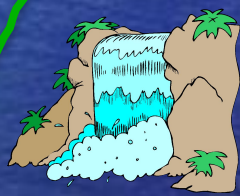

5

“Ережелер” елі

2

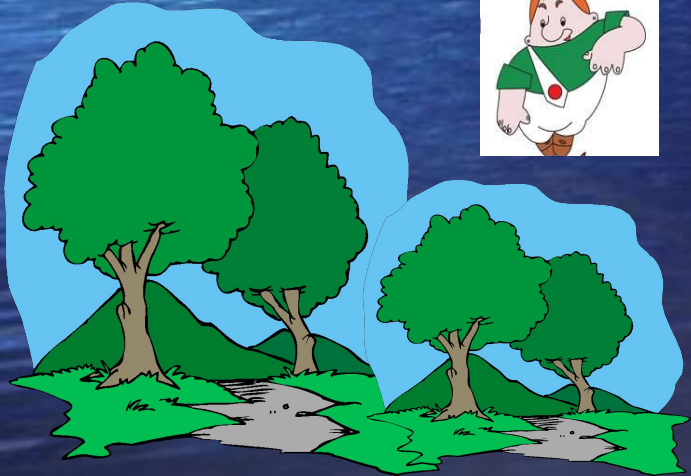

4

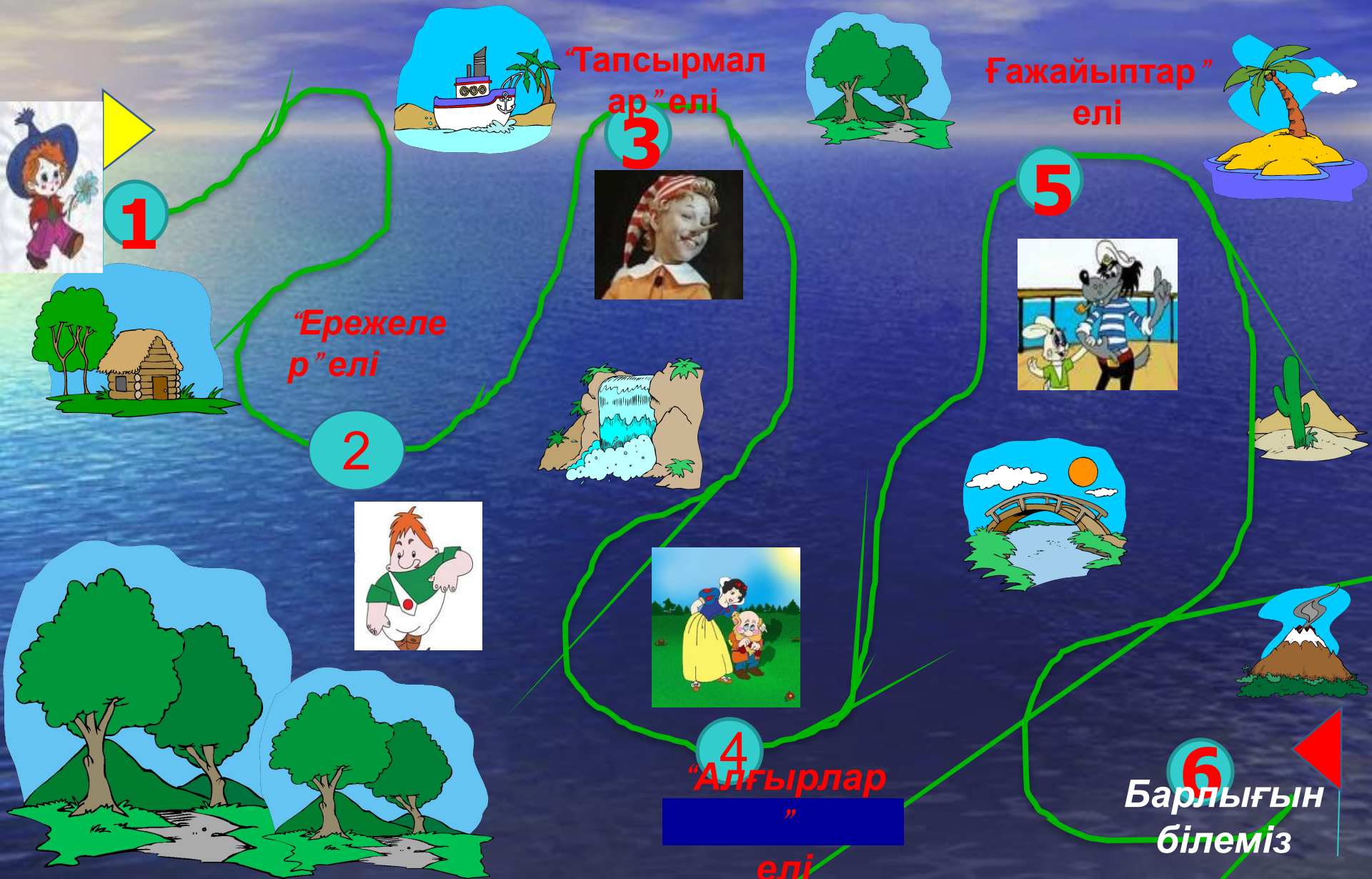
“Алғырлар” елі

Барлығын

мензеп

Билет кассасы

Үй тапсырмасы.

Себеп-салдар салалас. 104-жаттығу

“Сәйкестендіру” тесті

1. Тереңге балық уылдырық
шаша алмайды,...

жаңағы жүк машинаға да
жеттік

2. Сасық күзен, тышқан, жылан
сияқты жәндіктер оқпанды
жерден інді көп қазады...

неге десең, ондай жердің асты
ылғалсыз құрғақ болады.

3. Есенқұл жауап қатқаниша
болған жоқ

және таза түрінде кездесуі
сирек.

4. Кей металдар табиғатта
өте аз

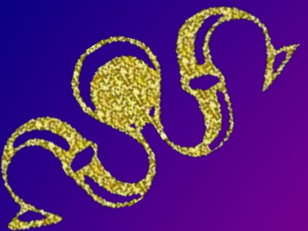
неге десең, онда уылдырық
оралатын не балдыр, не шөп,
не қамыс жоқ.

“Қарлы кесек” әдісі

- 1. Құрмалас сөйлем дегеніміз не?**
- 2. Құрмалас сөйлемнің түрлері**
- 3. Салалас құрмалас дегеніміз не?**
- 4. Салалас құрмалас мағынасына қарай неше түрге бөлінеді?**
- 5. Ыңғайлас салас қалай жасалады?**
- 6. Себеп-салдар салас дегеніміз не?**

Қаңтардың жиырма үші

Қарсылықты салалас

Күн сайын бір жаңалық болады, алайда бұл жаңалық ананы бұрынғыдай мазасыздандырмайды. (Ғ.С.)

Бұл ел Мұхитты бұрын да қадірлеуші еді ғой, дегенмен онысы мұндай дәрежеде емес-ті. (Ғ.С.)

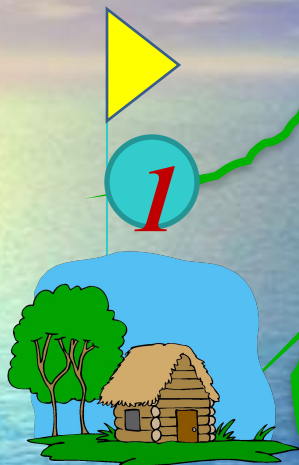
Елемес бір нәрсе айтайын деп еді, - Шымырбек үндемей қалды. (С.Е)

Бұл әлі құлама кәрі кісі емес еді, қайғы қасіреті жанышып барады.

Бс болмақ оңай, – бастамақ қиын. (мақал)

“Ережелер” елі

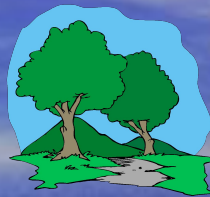
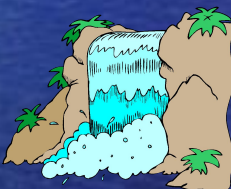
“Ережелер”
елі

2

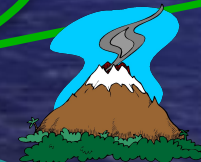
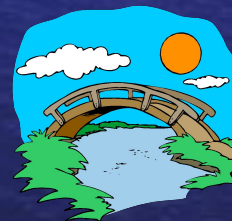
“Тапсырмалар”
елі

3

“Ғажайыптар”
елі

5

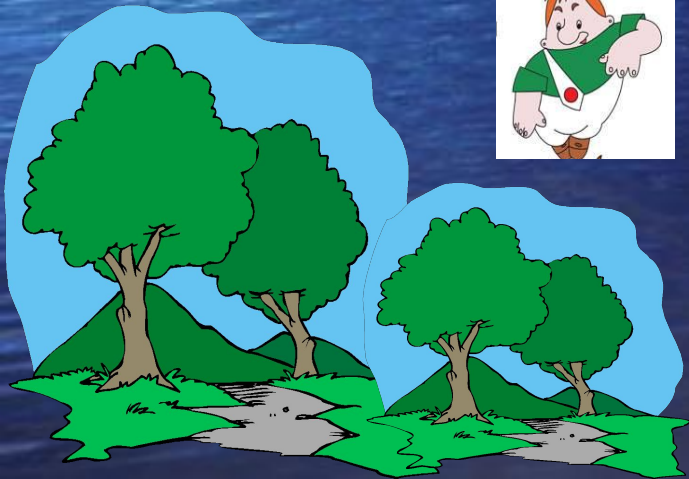

4

“Өнер”
елі

6

Барлығын
білеміз

“Ережелер” елі

Қарсылықты салас – құрамындағы жай сөйлемдердің біріндегі іс, оқиға екіншісіндегі іс, оқиғаға қарама-қарсы болатын салаластың түрі.

бірақ, сонда да, дегенмен, алайда, әйтсе де, сөйтсе де – қарсылық мәнді жалғаулық шылаулар арқылы байланысады.

Қарсылықты салалас

*Жалғаулықты
қарсылықты
салалас*

*Жалғаулықсыз
қарсылықты
салалас*

*Биіктігі 97 метр.
Збуыннан тұрады.
1. Жер асты
2. Діңгегі
3. Алып шар*

“Тапсырмалар” елі

“Тапсыр
малар”

елі

3

“Ға

жай

ытт

ар”

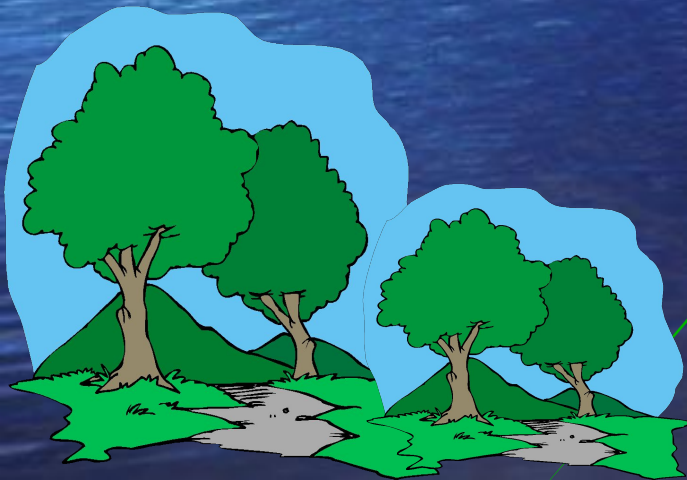
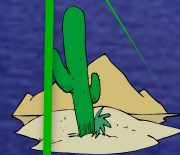
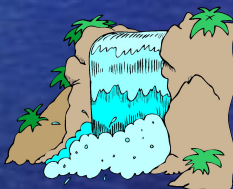
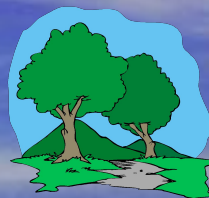
5 елі

4

“Алғырла
р”

6

Барлығын
білеміз

106 – жаттығу. Берілген жай сөйлемдерге ойларыңнан қарама-қарсы мәнді жай сөйлем ойлап жазып, қарсылықты салалас құраңдар.

1. Жел саябырлаған сияқты, ...

2. Теңіз тынышталды, ...

3. Тау астындағы көлдің үңгірі жолдан алыс емес екен, ...

4. Бұрын бай еді, ...

5. Көп балалы үйдің шаң-шұңы көп
болушы еді, ...

6. Жаз ортасы болып қалды, ...

107 – жаттығу. Қарсылықты салаластың қандай түрі екендігін анықтап, тыныс белгілерінің қойылу себебін түсіндіріңдер.

Оларда пасықтық бар,-адамдық жоқ;қараңғы жауыздық бар,-жарқын жүз жоқ.Мен түріктің падишасы Афрасиабтың өзінің қымбат нәрселерін, алтын,күмістерін Хорезм өлкесіндегі Кердеріден жоғары бір жерге көмгендігі туралы көне деректі парсы тілінен оқып білдім, бірақ

II Хұсрауға дейін оны ешкім білмеген. Жанқия апай сені елжіретіп сүймейді де, өтінбейді де, алайда шыж-быж етіп ұрыспайды да... .

Ұлболсын жауап беруден , сөйлесуден тартынбайды, - неге екені белгісіз,қаймығады.Мектеп бітіруімізге бірталай уақыт бар, сонда да әрқайсымыздың неге икем екеніміз байқалып қалған-ды.

Ол өзіне таяу деген құрылыстардан 300 метр жерде биіктігі 6 метр жасанды жотаның үстінде оқшау тұр. Оның мұшар бигінде жер шары мүсінделген, одан жоғарыда қанатын жайып жіберген қыран.

Сергіту сәті

Жұлдызды жаңбыр

“Алғырлар” елі

“Ғажайыптар”

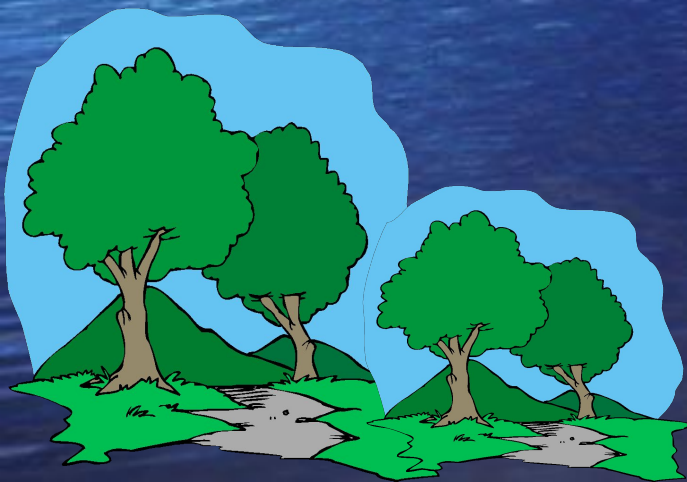
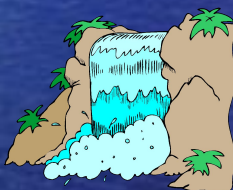
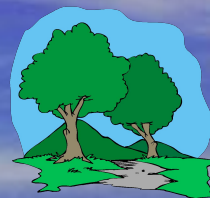
5лі

Барлық білеміз

6

4
“Алғырлар” елі

□ Семантикалық карта

□ 108 – жаттығу

□ Аяқталмаған сөйлемдер

Семантикалық карта

<i>Сөйлемдер</i>	<i>Ыңғайлас салалас</i>	<i>Себеп-салдар салалас</i>	<i>Қарсылық-ты салалас</i>
Жел саябырланған сияқты,-екпіні әлі қатты.			
Ол жылдам жазып отыр, себебі бұл бұрыннан-ақ көкейінде сайрап жүр еді.			
Қаныш Баянауыл әндерін көп біледі және өзі жақсы орындайды.			
Еңбек қылмай тапқан мал дәулет болмас:қардың суы секілді тез суалар.			
Мұраттың балалық шағы елде болып жатқан үлкен өзгерістермен тұтас болады, сондықтан ол тез есейді.			
Олардың бәрін үйіне апарды да, торға қамап қойды.			
Мезгіл кешкіріп кетті, амалсыз қонуға тура келді.			
Әлгі түсімді қайта-қайта көргім келегндей көзімді жұмып едім ,- ұйқым келмеді.			

108 – жаттығу. Қайсысы ыңғайлас, қайсысы себеп-салдар салалас, қайсысы қарсылықты салалас екенін табыңдар.

Мұғалімнің жұмысында қиындықтар өте көп және мұғалімнің жауаптылығы да өте зор. Адамдарға мұғалімнің еткен әсері мәңгі қалып қояды, сондықтан да мұғалім өзін-өзі бақылай жүруге тиіс. Түсінен шошынып, дүниенің төрт бұрышын тегіс кезіп шығады, бірақ қайда барса да көретіні – қазып жатқан көр болады. Құдайдың қаһарынан жалбарынып құтылуға болады, -халықтың қарғысынан ешқашан да құтылуға болмайды.

Аяқталмаған сөйлемдер ...

1. Мен де алға қарайтынмын, бірақ...
2. Осы кеш өте ұзақ отырдым, дегенмен..
3. Әлгі түсімді қайта-қайта көргім келегндей көзімді жұмып едім,- ...
4. Жатақхананы ол оңай тапты, алайда ...

2006 жылы қыркүйек айында бой көтерген. Биіктігі -62 метр. Ашық сұр гранитпен көмкерілген көлбеу қабырғалар – көгілдір шыны қаптырмалармен астасып, тәуліктің әр сәтінде алуан түске боялады.

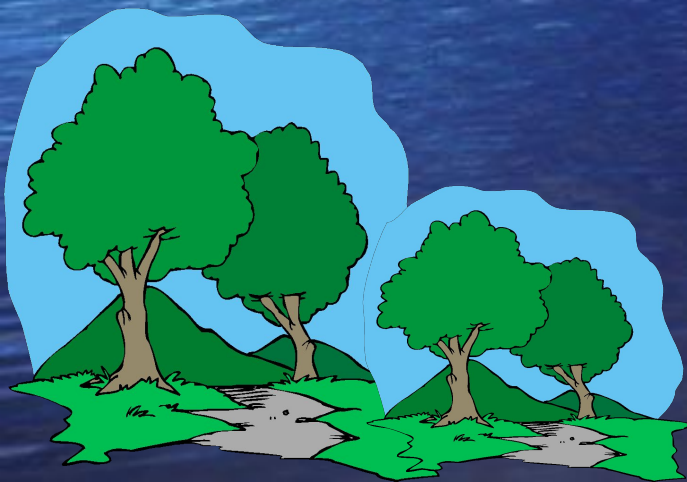
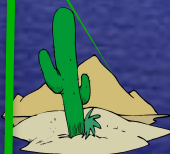
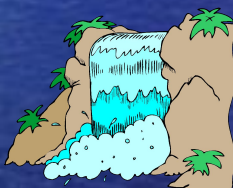
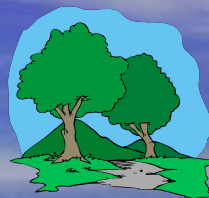
“Ғажайыптар” елі

“Ғажайыптар”

Блі

Барлығын білеміз

"Ғажайыптар" елі

Сол, сонша,
сол себепті

Бірақ, дегенмен

Да, де, әрі, және

Алайда, әйтсе
де,
сонда да

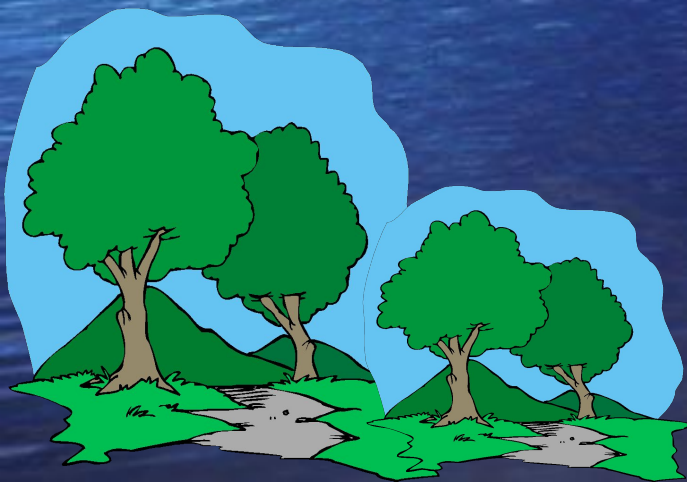
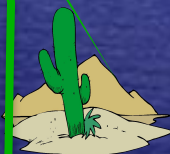
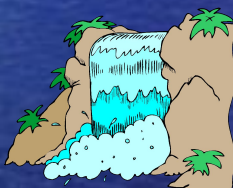
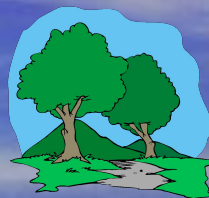

«Хан Шатыр» - Астана - Астана қаласындағы ірі ойын-сауық және сауда-саттық - Астана қаласындағы ірі ойын-сауық және сауда-саттық орталығы . 2010 жылы - Астана қаласындағы ірі ойын-сауық және сауда-

2010 жылғы (ірі) Астана қаласындағы ірі ойын-сауық және сауда-

“Қарсылықты салалас”

елі

Бардығын
меңгердік

Үйге тапсырма :
Қарсылықты салалас
109 – жаттығу.

